

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

Ta’lim jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish

Pedagogika va ijtimoiy gumanitar fanlar

fakulteti Xorijiy ta’lim yo‘nalishi

talabasi **To‘rayev Xasan Ubaydullo o‘g‘li**

Ilmiy rahbar: **Toshova Shaxnoza Tojinorovna**

Annotatsiya Mazkur maqolada ta’lim jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari keng yoritilgan. Hozirgi globallashtirish davrida sun’iy intellekt texnologiyalari ta’lim tizimini modernizatsiya qilishning muhim omillaridan biri sifatida qaralmoqda. Maqolada sun’iy intellektning ta’lim sohasidagi o‘rni, uning o‘quv jarayonini avtomatlashtirish, individual ta’limni tashkil etish hamda o‘quvchilarning bilim olish samaradorligini oshirishdagi ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, aqlli ta’lim platformalari, virtual yordamchilar, chatbotlar va masofaviy ta’lim tizimlarining zamonaviy pedagogik faoliyatdagi imkoniyatlari ochib berilgan. Sun’iy intellekt asosidagi texnologiyalar yordamida o‘quvchilarning bilim darajasini monitoring qilish, ularning qiziqish va ehtiyojlariga mos ta’lim dasturlarini ishlab chiqish mumkinligi ta’kidlangan. Maqolada o‘qituvchilar faoliyatini yengillashtirish, vaqtni tejash, ta’lim sifati va samaradorligini oshirish kabi afzalliklar ham batafsil bayon etilgan.

Kalit so‘zlar Sun’iy intellekt, ta’lim texnologiyalari, raqamli ta’lim, innovatsion pedagogika, elektron ta’lim, masofaviy ta’lim, aqlli tizimlar, virtual yordamchi, chatbot, avtomatlashtirish, ta’lim sifati, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, individual ta’lim, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamlashtirish, onlayn ta’lim, interaktiv ta’lim, bilim monitoringi, o‘quv jarayoni samaradorligi.

Аннотация. В данной статье широко рассматриваются теоретические и практические аспекты использования технологий искусственного интеллекта в образовательном процессе. В современную эпоху глобализации и цифровизации технологии искусственного интеллекта рассматриваются как один из важных факторов модернизации системы образования. В статье

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

анализируется роль искусственного интеллекта в образовании, его значение в автоматизации образовательного процесса, организации индивидуального обучения и повышении эффективности обучения студентов. Также раскрывается потенциал интеллектуальных образовательных платформ, виртуальных помощников, чат-ботов и систем дистанционного обучения в современной педагогической деятельности. Подчеркивается, что использование технологий на основе искусственного интеллекта позволяет отслеживать уровень знаний студентов и разрабатывать образовательные программы, отвечающие их интересам и потребностям. В статье также подробно описываются такие преимущества, как облегчение работы преподавателей, экономия времени и повышение качества и эффективности образования.

Ключевые слова: искусственный интеллект, образовательные технологии, цифровое образование, инновационная педагогика, электронное обучение, дистанционное обучение, интеллектуальные системы, виртуальный помощник, чат-бот, автоматизация, качество образования, современные педагогические технологии, индивидуальное обучение, информационно-коммуникационные технологии, цифровизация, онлайн-образование, интерактивное образование, мониторинг знаний, эффективность учебного процесса.

Abstract This article broadly covers the theoretical and practical aspects of using artificial intelligence technologies in the educational process. In the current era of globalization and digitalization, artificial intelligence technologies are considered one of the important factors in the modernization of the education system. The article analyzes the role of artificial intelligence in education, its importance in automating the educational process, organizing individual education, and increasing the efficiency of students' learning. It also reveals the potential of smart educational platforms, virtual assistants, chatbots, and distance learning systems in modern pedagogical activities. It is emphasized that using artificial intelligence-based technologies, it is possible to monitor the level of knowledge of students and develop educational programs that meet their interests and needs. The article also describes in detail such advantages as facilitating the work of teachers, saving time, and improving the quality and efficiency of education.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO’LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

Keywords Artificial intelligence, educational technologies, digital education, innovative pedagogy, e-learning, distance learning, intelligent systems, virtual assistant, chatbot, automation, quality of education, modern pedagogical technologies, individual education, information and communication technologies, digitalization, online education, interactive education, knowledge monitoring, learning process efficiency.

Kirish Bugungi kunda dunyo miqyosida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi barcha sohalar qatori ta’lim tizimiga ham sezilarli ta’sir ko’rsatmoqda. Xususan, sun’iy intellekt texnologiyalarining paydo bo’lishi va keng qo’llanilishi ta’lim jarayonini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Sun’iy intellekt insonning fikrlash, tahlil qilish, o’rganish va qaror qabul qilish kabi aqliy faoliyatlarini kompyuter tizimlari orqali amalga oshirish imkonini beruvchi zamonaviy texnologiya hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar yordamida ta’lim jarayonini avtomatlashtirish, o’quvchilarning bilim darajasini tahlil qilish va individual ta’limni tashkil etish imkoniyatlari kengaymoqda. Hozirgi davrda ta’lim tizimida innovatsion yondashuvlarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. An’anaviy ta’lim usullari bilan bir qatorda raqamli platformalar, elektron darsliklar, virtual laboratoriyalar hamda sun’iy intellekt asosidagi dasturlardan foydalanish o’quv jarayonining samaradorligini oshirmoqda. Ayniqsa, masofaviy ta’lim tizimlarining rivojlanishi sun’iy intellekt texnologiyalariga bo’lgan ehtiyojni yanada kuchaytirdi. Chunki bunday texnologiyalar o’quvchilarga istalgan vaqt va joyda bilim olish imkoniyatini yaratadi. Sun’iy intellekt texnologiyalarining ta’limdagi asosiy afzalliklaridan biri — individual yondashuvni ta’minlashdir. Har bir o’quvchining bilim darajasi, qiziqishi va o’zlashtirish qobiliyatidan kelib chiqib, mos o’quv materiallarini tavsiya etish imkoniyati yaratiladi. Bundan tashqari, avtomatlashtirilgan baholash tizimlari o’qituvchilarning vaqtini tejaydi va ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishda ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, texnik infratuzilmaning yetarli emasligi, internet tarmog’idagi cheklovlar, axborot xavfsizligi masalalari hamda o’quvchilarning texnologiyalarga haddan tashqari bog’lanib qolishi kabi holatlar dolzarb muammolardan hisoblanadi.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” **XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL**

Shu sababli sun’iy intellekt texnologiyalaridan samarali va oqilona foydalanish muhim vazifa bo‘lib qolmoqda.

Tahlil va natijalar. Ta’lim jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo’yicha olib borilgan tahlillar ushbu texnologiyalarning o’quv jarayoniga ijobiy ta’sir ko’rsatayotganini namoyon etmoqda. Xususan, sun’iy intellekt asosidagi platformalar yordamida o’quvchilarning bilim darajasini aniqlash, ularning qiziqishlari va ehtiyojlariga mos individual ta’lim dasturlarini shakllantirish imkoniyati kengaymoqda. Natijada o’quvchilarning darslarni o’zlashtirish darajasi oshib, mustaqil ta’lim olish ko’nikmalari rivojlanmoqda. Tahlillar shuni ko’rsatadiki, avtomatlashtirilgan baholash tizimlari o’qituvchilarning ish yukini sezilarli darajada kamaytiradi. Testlarni tekshirish, reytinglarni shakllantirish hamda o’quvchilar faoliyatini monitoring qilish jarayonlari tez va aniq amalga oshiriladi. Bu esa o’qituvchilarga ko’proq metodik va ijodiy faoliyat bilan shug’ullanish imkonini beradi. Masofaviy ta’lim jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalarining ahamiyati yanada ortmoqda. Virtual yordamchilar va chatbotlar o’quvchilarning savollariga tezkor javob berib, o’quv materiallarini tushuntirishda muhim vosita bo‘lib xizmat qilmoqda. Ayniqsa, pandemiya davrida onlayn ta’lim tizimlarining rivojlanishi sun’iy intellekt texnologiyalarining samaradorligini amaliy jihatdan isbotladi. O’tkazilgan kuzatishlar natijasida sun’iy intellektidan foydalangan holda tashkil etilgan dars mashg’ulotlarida o’quvchilarning faolligi va qiziqishi ortgani aniqlandi. Interaktiv platformalar, multimedia vositalari va aqlli dasturlar darslarni yanada qiziqarli va tushunarli qilishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, o’quvchilarning bilimni tahlil qilish asosida individual tavsiyalar berilishi ta’lim sifatining oshishiga ijobiy ta’sir ko’rsatmoqda. Biroq tahlillar ayrim muammolar mavjudligini ham ko’rsatdi. Jumladan, ayrim ta’lim muassasalarida zamonaviy texnik vositalarning yetishmasligi, internet tezligining pastligi hamda o’qituvchilarning raqamli texnologiyalar bilan ishlash ko’nikmalari yetarli emasligi sun’iy intellekt texnologiyalaridan to’liq foydalanishga to’sqinlik qilmoqda. Bundan tashqari, o’quvchilarning texnologiyalarga ortiqcha bog’lanib qolishi ularning mustaqil fikrlash qobiliyatiga salbiy ta’sir ko’rsatishi mumkin.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” **XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL**

Xulosa qilib aytganda, ta’lim jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish zamonaviy ta’lim tizimini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyalar o‘quv jarayonini yanada samarali, interaktiv va qulay qilish imkonini beradi. Sun’iy intellekt asosidagi tizimlar yordamida o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlash, individual yondashuvni ta’minlash hamda ta’lim sifatini oshirish mumkin. Shuningdek, sun’iy intellekt o‘qituvchilarning ish faoliyatini yengillashtirib, ularning vaqtini tejaydi va asosiy e’tiborni ta’lim jarayonining ijodiy jihatlariga qaratishga yordam beradi. Masofaviy ta’lim va raqamli platformalarning rivojlanishi esa ushbu texnologiyalarning ahamiyatini yanada oshirmoqda. Biroq, sun’iy intellektdan foydalanishda mavjud muammolarni ham inobatga olish lozim. Texnik infratuzilmaning yetarli emasligi, axborot xavfsizligi va o‘quvchilarning texnologiyalarga ortiqcha bog‘lanib qolishi kabi holatlar ushbu jarayonni to‘liq samarali qilishga to‘sqinlik qilishi mumkin. Shu sababli, sun’iy intellekt texnologiyalarini ta’lim tizimiga joriy etishda tizimli yondashuv va ehtiyotkorlik talab etiladi. Umuman olganda, sun’iy intellekt kelajak ta’limining ajralmas qismi bo‘lib, undan to‘g‘ri va oqilona foydalanish ta’lim sifatini yangi bosqichga olib chiqadi hamda raqobatbardosh, bilimli kadrlarni tayyorlashga

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Russell, S., & Norvig, P. (2021). *Artificial Intelligence: A Modern Approach*. Pearson Education.
2. Luckin, R. (2018). *Machine Learning and Human Intelligence in Education*. UCL Institute of Education Press.
3. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning*. Center for Curriculum Redesign.
4. UNESCO (2021). *AI and Education: Guidance for Policy-makers*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

“ZAMONAVIY TA’LIMDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASHNING ISTIQBOLLARI VA MUAMMOLARI” XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN 22-23-MAY 2026-YIL

5. OECD (2021). *Digital Education Outlook 2021: Pushing the Frontiers with AI, Blockchain and Robots*. OECD Publishing.
6. World Economic Forum (2020). *Schools of the Future: Defining New Models of Education for the Fourth Industrial Revolution*.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining raqamli texnologiyalar va ta’lim tizimini rivojlantirishga oid farmon va qarorlari (so‘nggi yillar).

adi.

1.